

Pátrání po supervzácné sově, která dosud ani nemá vědecký název, dopadlo v San Isidro v Ekvádoru úspěšně.

PÁR SLOV TOMÁŠE GRIMA, FOTOGRAFA A ORNITOLOGA SVĚTOVÉHO KALIBRU

„Fascinuje mě realita, ať už je jakákoli, nesnáším lakování na růžovo a chození kolem horké kaše...“

Procestoval svět, je jedním z nejcitovanějších ornitologů, má co říct, přesto zběhl ze školství. Tomáš Grim – ornitolog, ptáčkař, popularizátor světového ptactva. A také můj kamarád, se kterým jsem se potkal v hospodě, abychom v hrabalovské atmosféře probrali práci a život.

Tvrdíš, že se za fotografa nepovažuješ, ale přitom za své fotky sbíráš ceny.

V minulosti byli cestovatelé osobnosti kalibru

Hanzelka a Zikmund, ze zahraničních klasiků třeba Richard Halliburton, případně u nás nově Petr Horký. Lidé, kteří se cestování věnují vážně a dělají to naplno, vlastně profesionálně. Mají přesah, prostě je tam něco víc než základní úroveň, kterou dělají všichni ostatní, to je jen se tak zrelaxovat. Za mě prostě rekreatant není cestovatel. Úplně totéž platí pro někoho, kdo si chce říkat fotograf, ornitolog a podobně.

K autenticitě, kterou považuješ za extrémně důležitou, patří i setkávání se s obyčejnými lidmi.

Přesně tak. Jsem hodně „hrabalovec“ – fascinuje mě realita, ať už je jakákoli, nesnáším lakování na růžovo a chození kolem horké kaše taky není můj koníček. Takže neznám nic odpudivějšího než pokryteckou politiku a naopak mě moc baví povídat si s obyčejnými lidmi v hospodě. Slyšet jejich doopravdivé

příběhy. Úplně ideální je v tomhle případě stopování. Když jsem třeba jel s jedním chlapíkem 3900 kilometrů stopem v Kanadě, tak bylo dost času probrat

úplně všechno – s Fredem, obchodníkem s koberci, jsme strávili *on the road* celé čtyři dny. Při přednáškách občas dávám k dobru historky, které jsem se takhle dozvěděl, někdy opravdu až hrabalovské.

Před časem si vyvracel mem, že celosvětově ubývají vrabci. Kde se tahle mediálně hojně omílaná informace vlastně vzala?

Když se reportovalo, že v Londýně poklesla vrabčí populace o nějakých 90 až 95 %, bylo na úspěšný mem zaděláno. Pak už nikoho nezajímalo, že třeba

↑ Tahle brilantní kompozice není aranžovaná, vznikla spontánně a je zachycena jen díky pohotovosti mého kamaráda Libora, skvělého fotografa. **Když fotím, jsem v rauši** a tady právě piluju kompozici, která pak vyhrála cenu v hlavní české wildlife fotosoutěži Czech Nature Photo.

v Paříži je vrabců habaděj. Ostatně ten, kdo se fotil před katedrálou Notre-Dame, má nejspíš v záběru i místního chlapíka, který se nechává za bakšiš turisty fotit obsypán vrabci. Katastrofické zprávy z Londýna a pár dalších velkých měst to úplně převálcovaly. A to dokonce vrabci ani nevymírali v Anglii. Londýn není Anglie a třeba ve Walesu, Skotsku i jinde po Evropě vrabců v tu stejnou dobu přibývalo.

Rovnou dodám, že i kdyby vrabci domáci v Evropě úplně vyhynuli, nešlo by o žádný problém, protože jsou tu nepůvodní, zavlečení díky zemědělství. A vyhynutí jim opravdu nehrozí: vrabec je podle nejnovějších sčítání třetí nejpočetnější ptačí druh u nás, po pěnkavě a koňadře. Každoročně to potvrzují i celonárodní zimní sčítání na krmítkách, které pořádá Česká společnost ornitologická. Nic překvapivého. Vrabec je totiž i celosvětově nejpočetnějším ptačím druhem vůbec, podle nej přesnějších globálních dat je jich 1 600 000 000!

I kdyby vrabci domáci v Evropě úplně vyhynuli, nešlo by o žádný problém, protože jsou tu nepůvodní, zavlečení díky zemědělství

Jsi zařazen na stanfordský seznam nejcitovnějších vědců světa.

Je to bizár, ale jsem stále jediný český ornitolog, který je na stanfordském seznamu každoročně, dokonce jak ve výročních, tak celoživotních žebříčcích. Když jsem se to dozvěděl, tak jsem tomu

nevěřil. Předpokládal jsem, že to je vtip. Kupodivu nebyl. Zatím jsem se tam vyskytl každý rok, sedm let po sobě v kategoriích ornitologie a též

behaviorální ekologie, což je mnohem širší obor než pouhá ornitologie... Jde o to, jakým způsobem nahlížíš na přírodu, není úplně podstatné, jestli zkoumáš žáby, šváby nebo kukačku. Jde o ten mentální nástroj, soubor různých teorií, hypotéz, termínů, které popisují svět a které nám umožňují pokládat zajímavé otázky a odpovědi na ně testovat.

PTAČÍ SVĚT očima fotografa

Tato **KNIŽNÍ NOVINKA** je vizuálně velkolepou výpravou do fascinujícího světa ptáků, jak jej netradičním a sobě vlastním způsobem zachytil publicista, fotograf, cestovatel, spisovatel, ornitolog a ptáčkář Tomáš Grim. Ptačí svět v jeho podání **OKOUZLÍ NEJEN PESTROSTÍ DRUHŮ, BAREV A ŽIVOTNÍCH STYLŮ OPEŘENCŮ, ALE TAKÉ ORIGINÁLNÍMI ZPŮSOBY POŘÍZENÍ SNÍMKŮ**, netradičními úhly pohledu či pozoruhodnými detaily ze života ptactva celého světa. Vše je doplněno inspirativními doprovodnými texty. **Vydalo nakladatelství KAZDA.**

FOTO: TOMAŠ GRM

↑ Jeřáby nám od krytu v Maďarsku vyplašil prolétající orel – a díky mu za to!

Prý jsi nejmladší profesor u nás, alespoň to zaznělo v rozhlasovém pořadu, kde tě zpovídá Lucie Výborná.

Sice to v rozhovoru zaznělo, ale já si myslím, že to nikdy neplatilo. V zelené biologii „zprofesorovatěl“ o rok nebo o dva dřív než já fylogenetik Jan Zrzavý. A určitě budou ještě mladší kolegové mezi chemiky a fyziky. Když se ti nepovede pokus v laboratoři, tak ho můžeš zopakovat za měsíc. Když ale něco neklapne v terénu, máš šanci to zopakovat nejdřív za rok. V naší zelené biologii je rychlost výzkumu a tím pádem i kariérní postup proti fyzice nebo chemii slimáčí.

V každém případě si vysokoškoláky učil, ale odešel si. Teď jsi ptákař a ornitolog na volné noze. Učení tě neobohacovalo?

FOTO: LIBOR VACEK/BACHER

Já jsem učil leccos kromě ornitologie, což byl jeden z důvodů, proč jsem nakonec odešel. Učil jsem zoologii strunatců a zoogeografii, ale bohužel mi učení během let zošklivil vzrůstající nezáměr studentů. Když jsem začínal učit, byla úroveň úplně jiná a s řadou svých tehdejších studentů jsem dodnes v kontaktu. Myslím, že bonmot lidsky charakterizující současné české školství, který tvrdí, že se hází perly sviním, je naprosto trefný.

Zajímavé je, že první rok, co jsem odešel z univerzity, jsem napsal víc odborných článků než někteří mí kolegové za celý život. Tohle tvrzení vypadá nafoukaně, ale každý si ho může ověřit v databázích na internetu. Tak jsem nakonec překvapený, že mě ten stanfordský seznam tehdy zaskočil – úspěšný vědec by měl být objektivita sama a tím pádem by měl umět posoudit i svoje kvality.

Je země mimo Česko, která ti imponuje natolik, že bys v ní dokázal žít?

Mohla by to být Argentina. Tamní příroda, maso, červené víno a latino životní styl, který mi konvenuje. Nebo Nový Zéland, tam by to byly pozůstatky fascinující přírody a povaha lidí – přijde mi férová a otevřená, včetně syrovějšího a sebeironického smyslu pro humor, jaký mě baví. 🌍

← Déšť dodává fotce nový rozměr (snímek z Kostariky).

Pitule není, jak by název napovídal, žena s akcentovanou afinitou k lihovinám. **Pitule jsou fascinující opeřenci**, endemičtí pro Jižní Ameriku – do obou jsem se zamiloval už před lety. Ještě nedávno by podobná fotka absolutně nepřípadala v úvahu. Pitule jsou extrémní zašíváci, de facto neviditelní lesní duchové.

